

Черевко В.В.

студент,

Академія адвокатури України

ВПЛИВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Розвиток економіки – на сьогодні це одне з головних питань, яке намагаються вирішити кращі світові науковці. І як доказ цього є те, що поняття постійно доповнюється та вдосконалюється. Вагомий внесок для розвитку цього терміну внесли і українські вчені: Кузьменко В.В., Радченко Я.Ю., Івахно А.Ю., Фоміна М.В., Даргачова К.О., Каминський П.Д., Корпінський Б.А. та інші.

Перед тим, як перейти до розгляду такого питання, як вплив публічного управління та адміністрування на розвиток економіки, потрібно з'ясувати значення наступних понять.

По-перше, що таке публічне адміністрування та публічне управління. Публічне адміністрування – це регламентована законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність суб'єктів публічного управління, пов'язана з реалізацією управлінських функцій способами, визначеними в інструкціях, регламентах і процедурах, яка концентрується в провадженні в життя директив, розпоряджень, наказів, тощо. Публічне управління – це владний вплив на життєздатність людей з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, та громадських організацій, шляхом застосування сукупності методів, з метою досягнення цілей суспільного розвитку.

Термін «публічне адміністрування» сьогодні застосовується переважно на теоретичному рівні. У текстах вітчизняних нормативних актів він не вживається. Його синонімом є категорія «управління». Необхідність заміни терміна «управління» категорією «адміністрування» пов'язана зі зміною призначення адміністративного права, яке дедалі формується виходячи з так званої «людиноцентристської ідеології», яка власне і вимагає заміни поняття «управління» категорією «адміністрування» [1, с. 39].

По-друге, потрібно розглянути таке поняття, як «економіка». Економіка – це система взаємопов'язаних галузей та комплексів народного господарства, що містить ланки взаємозв'язані і

взаємозалежні ланки, по-перше, суспільного виробництва, по-друге, розподілу і, по-третє, обміну виробленого продукту в масштабах усієї держави, з метою задоволення потреб суспільства [2, с. 458].

Стан економіки, рівень її розвитку, ефективність безпосередньо залежать від спроможності державної влади управляти виробництвом і обігом виробленої продукції. У публічному регулюванні економічних процесів задіяні майже всі представники публічної адміністрації, на що вказує глава 2 Господарського кодексу України «Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання» [3].

Розібравшись з цими поняттями можна переходити і до основного.

Публічне управління має дуже вагомий вплив на розвиток економіки. Адже без розумної економічної політики та без реалізації публічної адміністрацією своїх регулятивних, правозастосовних та правоохоронних функцій – функціонування економіки просто не можливе. Державна економічна політика – це закріплені у відповідних економіко-правових документах (прогнозах, програмах, законодавчих актах) цілі і завдання, що ставить держава, забезпечуючи комплексне вирішення подвійного завдання: поєднання в економічному житті ринкових засад господарювання і соціальної спрямованості економіки. При цьому держава застосовує економічну стратегію та економічну тактику [4, с. 152].

Економічна стратегія – це обраний державою курс економічної політики, розрахований на тривалу перспективу і спрямований на вирішення великомасштабних економічних та соціальних завдань, завдань культурного розвитку, забезпечення економічної безпеки держави, збереження і примноження її економічного потенціалу і національного багатства, підвищення народного добробуту. Економічна стратегія включає визначення пріоритетних цілей народного господарства, засобів та способів їх реалізації, виходячи зі змісту об'єктивних процесів і тенденцій, що мають місце в національному та світовому господарстві, та враховуючи законні інтереси суб'єктів господарювання [2, с. 460].

Економічна тактика – це – сукупності найближчих цілей, завдань, засобів і способів їх досягнення для реалізації стратегічного курсу економічної політики в конкретних умовах, що складаються в поточному періоді розвитку народного господарства [2, с. 460].

Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері економіки здійснюється за наступними напрямами: 1) забезпечення стратегічних пріоритетів розвитку економіки: стимулювання розвитку окремих галузей і виробництв, сфер економічного розвитку; залучення іноземних інвестицій; ціноутворення тощо; 2) впорядкування відносин власності шляхом визначення тих сфер економіки, які можуть скластися щодо об'єктів недержавної власності та механізму їх набуття – наприклад, шляхом приватизації, а також антимонопольного регулювання, тобто створення конкурентного середовища, та чітке закріплення статусу суб'єктів державної власності; 3) адміністративно-правове регулювання зовнішньоекономічних відносин; 4) адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки: реєстрація, ліцензування, патентування, квотування, сертифікація, надання дозволів, реалізація адміністративно-юрисдикційних прав тощо. Проте ступінь її втручання в економічні процеси напряму залежить від характеру та моделі економічної організації суспільства.

Повноваження публічної адміністрації в сфері публічного адміністрування економіки ґрунтуються на конституційних основах правового господарського порядку в Україні, якими є: право кожного громадянина користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону; забезпечення державою захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальної спрямованості економіки, недопущення використання власності на шкоду людині і суспільству; право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; визнання усіх суб'єктів права власності рівними перед законом, непорушності права приватної власності, недопущення протиправного позбавлення власності; економічна багатоманітність, забезпечення державою екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України; забезпечення державою належних, безпечних і здорових умов праці, захист прав споживачів; взаємовигідне співробітництво з іншими країнами; визнання і дія в Україні принципу верховенства права [2, с. 464].

Верховна Рада України здійснює регулятивний вплив на економіку України за рахунок наданих їй повноважень. До таких повноважень належать: 1) прийняття законів у сфері економіки; 2) затвердження Державного бюджету України та внесення змін до нього; 3) визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики, частиною яких є економічна

політика держави; 4) затвердження загальнодержавних програм економічного розвитку, охорони довкілля; 5) розгляд і прийняття рішення щодо схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України; 6) затвердження рішень про надання Україною позик і економічної допомоги іноземним державам та міжнародним організаціям, а також про одержання Україною від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій позик, не передбачених Державним бюджетом України, здійснення контролю за їх використанням; 7) призначення на посади та звільнення з посад Голови та інших членів Рахункової палати, Голови Національного банку України та половини складу Ради Національного банку України; 8) надання згоди на призначення на посади та звільнення з посад Президентом України Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України.

Президент України відповідно до покладених на нього обов'язків має такі повноваження в сфері економіки, а саме утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, що діють в сфері економіки, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади.

Кабінет Міністрів України відповідно до ст. 116 Конституції забезпечує державний суверенітет та економічну самостійність України, проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової (фіскальної) політики, рівні умови розвитку всіх форм власності, організовує і забезпечує здійснення зовнішньоекономічної діяльності України тощо [5]. До основних завдань Кабінету Міністрів України у сфері економіки належать: 1) забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України; 2) вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості; 3) забезпечення проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, зокрема амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування; 4) розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони

довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програми [6].

Виходячи з вище сказаного можна зробити наступні висновки. По-перше стан економіки, рівень її розвитку, ефективність безпосередньо залежать від спроможності державної влади здійснювати покладені на неї повноваження та обов'язки. Та по-друге, що ефективна національна економіка є гарантією незалежності держави.

Список використаних джерел:

1. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
2. Курс адміністративного права України / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко [та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2013 – 872 с.
3. Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Бурбика М.М. Адміністративне право України: навчальний посібник / М.М. Бурбика, А.В. Солонар, К.Д. Янішевська. – Суми: Видавниче підприємство «Мрія», 2015 – 358 с.
5. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Закон України Про Кабінет Міністрів України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 13, ст. 222. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

Шкабара Н.О.

студент,

Академія адвокатури України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Модернізація публічного управління в Україні на сьогодні є однією з головних проблем в процесі впровадження адміністративної реформи.

Для вдалої модернізації публічного управління потрібно враховувати суспільно-політичні та соціально-економічні проблеми в нашій державі.